

BÁO CÁO

Công tác phục hồi chức năng trên địa bàn tỉnh Bình Phước giai đoạn 2016 - 2018

Căn cứ Công văn số 1424/KCB-PHCN&GD ngày 14/11/2018 của Cục Quản lý Khám, chữa bệnh – Bộ Y tế - về việc báo cáo, đánh giá giữa kỳ Chương trình phục hồi chức năng người khuyết tật tại cộng đồng, CTMTYT-DS giai đoạn 2016-2020, Sở Y tế xin báo cáo báo cáo, đánh giá giữa kỳ Chương trình phục hồi chức năng người khuyết tật tại cộng đồng, CTMTYT-DS tỉnh Bình Phước giai đoạn 2016-2018 như sau:

I. THÔNG TIN CHUNG

1. Sở Y tế tỉnh Bình Phước
2. Địa chỉ: Quốc lộ 14 xã Tiến Thành, Thị xã Đồng Xoài, Tỉnh Bình Phước
3. Số điện thoại: 02713.889096
4. Số Fax: 02713.889383
5. Địa chỉ E-mail: nghiepvuybp@gmail.com
6. Cán bộ được phân công theo dõi công tác PHCN: Bs Trịnh Thị Thương, Chuyên viên phòng Nghiệp vụ Y, ĐT: 0973641354, Email: trinhtlithuong2203@gmail.com.

Trên địa bàn tỉnh hiện có 7168 người khuyết tật đang hưởng các chính sách thường xuyên của Nhà nước, trong đó số người khuyết tật nặng là 4.961 người, đặc biệt nặng là 2.207 người.

Với sự nỗ lực phấn đấu không ngừng của của các cơ quan ban ngành trong tỉnh, đến nay công tác Phục hồi chức năng tỉnh Bình Phước đã đạt nhiều kết quả đáng ghi nhận.

II. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC:

1. Mạng lưới, cơ sở vật chất trang thiết bị và nhân lực PHCN trên địa bàn tỉnh

• Năm 2016:

- Mạng lưới, cơ sở vật chất: Thành lập các Khoa Y học cổ truyền - phục hồi chức năng tại các Trung tâm Y tế huyện thị (trên cơ sở sáp nhập TTYT và Bệnh viện đa khoa huyện thị theo Quyết định số 2038/QĐ-UBND ngày 01/8/2016 của UBND tỉnh Bình Phước). Đối với tuyến xã có 73/111 Trạm Y tế các xã phường có triển khai thực hiện công tác phục hồi chức năng.

- Nhân lực: Bắt đầu triển khai đào tạo 15 bác sỹ và 32 kỹ thuật viên định hướng chuyên khoa PHCN tại Thành phố Hồ Chí Minh nên chất lượng cán bộ bắt đầu được nâng cao, tạo thuận lợi trong khám chữa bệnh và thanh toán BHYT về phục hồi chức năng.

• Năm 2017:

- Tại tuyến xã: 100% trạm y tế xã, phường, thị trấn có phân công cán bộ y tế phụ trách công tác PHCN, cán bộ này đã được bồi dưỡng kiến thức cơ bản về PHCN.

- Tại tuyến huyện: 100% Trung tâm y tế và 4 Bệnh viện đa khoa cao su có tổ chức PHCN (khoa, phòng, tổ PHCN), trong đó có 215 bác sỹ, y sỹ, kỹ thuật viên được đào tạo, bồi dưỡng kiến thức về chuyên ngành PHCN.

- Tại tuyến tỉnh: Bệnh viện Y học cổ truyền tỉnh đã trở thành đơn vị dẫn đầu về PHCN của tỉnh. Bệnh viện đang tích cực đẩy nhanh xây dựng (giai đoạn I) để khoa PHCN được khang trang hơn. Bệnh viện Đa khoa tỉnh với sự tài trợ hơn 300 triệu đồng của Dự án DIRECT đã triển khai cải tạo cơ sở vật chất cho khoa PHCN.

Với sự hỗ trợ của Dự án DIRECT, Bệnh viện Y học cổ truyền tỉnh, Bệnh viện đa khoa tỉnh, Trường Cao đẳng y tế và 11 TTYT các huyện thị đã được cung cấp trang thiết bị PHCN cơ bản. Các đơn vị cũng đã chủ động đầu tư thiết bị Vật lý trị liệu-PHCN nên cơ bản đáp ứng nhu cầu VLTL-PHCN của người khuyết tật, người dân trên địa bàn.

- **Năm 2018:**

Toàn tỉnh hiện có 215 cán bộ làm công tác phục hồi chức năng. Trong đó: số lượng cán bộ trình độ Bác sỹ YHCT là 11, Bác sỹ PHCN là 25, còn lại 179 là cán bộ Cử nhân vật lý trị liệu, KTV vật lý trị liệu, y sỹ YHCT, y sỹ đa khoa và điều dưỡng trung học. Các bác sỹ PHCN đã qua lớp đào tạo 10 tháng tại Đại học Y Dược TPHCM nên đã trở thành nguồn lực cốt lõi trong các hoạt động PHCN hiện nay. Các cán bộ khác đã học qua các lớp tập huấn ngắn hạn về PHCN nên đã giải quyết phần nào khó khăn trong hoạt động của bộ phận phục hồi chức năng và trong việc thanh toán BHYT.

2. Hoạt động PHCN dựa vào cộng đồng.

Đẩy mạnh công tác PHCN dựa vào cộng đồng, trong đó chú trọng công tác phòng ngừa khuyết tật, phát hiện sớm, can thiệp sớm trẻ khuyết tật để góp phần cải thiện chất lượng cuộc sống của người khuyết tật.

- 80% các cơ sở PHCN có hoạt động tuyên truyền về phòng ngừa khuyết tật, về PHCN và PHCN dựa vào cộng đồng, góp phần nâng cao nhận thức cho các cấp lãnh đạo và cộng đồng.

- 100% huyện/thị có triển khai chương trình PHCNDVCD; 73/111 (chiếm 66%) xã, phường, thị trấn có triển khai chương trình PHCNDVCD.

Qua đào tạo cán bộ PHCN tuyến xã, tham gia điều tra thông tin về người khuyết tật và những đợt tổ chức hướng dẫn PHCN cho NKT tại nhà, cán bộ phụ trách PHCN của các Trạm y tế đã phần nào tiếp cận việc chăm sóc, PHCN dựa vào cộng đồng.

3. Hoạt động Dự án “Chương trình thực thi chính sách và trị liệu cho Người khuyết tật giai đoạn 2015-2020” tại tỉnh Bình Phước:

Sở Y tế đã phối hợp với dự án VNAH triển khai các hoạt động phục hồi chức năng cho người khuyết tật trên địa bàn tỉnh, đạt được những kết quả sau:

3.1. Khám lâm sàng cho NKT tại trạm y tế, trung tâm y tế, bệnh viện trên địa bàn tỉnh

Sở Y tế cùng với VNAH đã tổ chức các đợt khám lâm sàng cho NKT tại các trạm y tế xã, trung tâm y tế, bệnh viện tại các huyện/thị xã, với tổng số NKT được khám lâm sàng là 2.011 người (năm 2016 là 284, năm 2017 là 932, năm 2018 là 795 người).

3.2. Công tác PHCN cho NKT tại cơ sở y tế và tại nhà

Sở Y tế cùng với VNAH đã tổ chức các đợt hướng dẫn PHCN tại nhà cho NKT thuộc các huyện/thị xã, với tổng số NKT được PHCN: 2.995 lượt NKT được lập kế hoạch trị liệu.

3.3. Công tác đào tạo, tập huấn

Trong 3 năm triển khai thực hiện, dự án đã hỗ trợ đào tạo 2 đợt về định hướng PHCN (chương trình đào tạo 10 tháng) cho 25 bác sĩ, 43 kỹ thuật viên (KTV), 121 cán bộ y tế cơ sở. Chương trình đã hỗ trợ nâng số cán bộ phục hồi chức năng của tỉnh từ 38 lên đến 189 cán bộ làm công tác PHCN, có 37 lượt bác sĩ và 75 lượt KTV đã tham gia 4 khóa đào tạo liên tục về liên quan về hoạt động trị liệu và âm ngữ trị liệu do chuyên gia trong nước và quốc tế đào tạo. Chi tiết các chuyên đề như sau:

- Chuyên đề về trầm cảm và rối loạn lo âu cho 14 bác sĩ, 25 kỹ thuật viên tại trường Cao đẳng Y tế tỉnh Bình Phước từ (từ 12-13/12/2017).

- Chuyên đề về Hoạt động trị liệu cho người bị tai biến – chi trên đã có 10 bác sĩ, và 19 Kỹ thuật viên tham gia khóa tập huấn tại Trường Trung cấp Y tế Tây Ninh do giảng viên Đại học Curtin (Úc) thực hiện (20/3 đến 21/3/2017).

- Chuyên đề về Hoạt động trị liệu cho người bị tai biến cho 1 bác sĩ và 8 kỹ thuật viên tại Khoa PHCN – Bệnh viện Đa khoa Bình Phước, do thạc sĩ về Hoạt động Trị liệu, Bệnh viện Đại học Y Dược thành phố Hồ Chí Minh giảng dạy (14-15/6/2018).

.. Chuyên đề về Âm ngữ trị liệu cho người bị tai biến – chi trên đã có 40 bác sĩ, và 59 Kỹ thuật viên tham gia khóa tập huấn tại Khách sạn Bom Bo do giảng viên Đại học Y Dược thành phố Hồ Chí Minh thực hiện (29/6 đến 01/7/2018).

Liên quan hoạt động nâng cao năng lực cho bác sĩ, kỹ thuật viên và cán bộ y tế cơ sở thực hành PHCN tại cộng đồng thông qua khám sàng lọc và tái khám cho NKT, đến cuối tháng 9/2018, đã có 60 lượt bác sĩ, 121 kỹ thuật viên và 163 lượt cán bộ y tế cơ sở tham gia hoạt động cung cấp dịch vụ cho NKT tại cộng đồng. Hoạt động tăng cường năng lực cho cán bộ thông qua hoạt động thực hành PHCN đã giúp cho BS, KTV và cán bộ y tế cơ sở nâng cao khả năng chuyên môn trong việc chuẩn đoán, hướng dẫn trị liệu và giúp NKT thích nghi và tái hòa nhập cộng đồng hiệu quả.

Tính đến thời điểm hiện tại, đã có 11 đơn vị PHCN đi vào hoạt động gồm 2 đơn vị tỉnh: Khoa PHCN Bệnh viện đa khoa tỉnh, Bệnh viện YHCT tỉnh và 9 đơn vị huyện thị. Huyện Chơn Thành đã cung cấp dịch vụ PHCN miễn phí cho bệnh nhân có nhu cầu về điều trị. Trừ 2 huyện Bù Gia Mập, và Phú Riềng hiện tại cơ sở bác sĩ đã đang tham gia khóa đào tạo thứ hai (từ tháng 7/2018 – 4/2019).

- Tập huấn lớp giảng viên nguồn cho 19 cán bộ ngành Y tế, ngành Lao động – TB&XH tuyến tỉnh về phương pháp đứng lớp chuyên đề “Nâng cao nhận thức về giới trong chăm sóc và hỗ trợ NKT”.

- Giai đoạn 2016 - 2018: tổ chức được 26 cuộc tập huấn “Nâng cao nhận thức về giới trong chăm sóc và hỗ trợ NKT” cho người chăm sóc NKT thuộc 11 huyện với tổng số học viên tham gia là 1.415 người.

3.4. Giao dụng cụ trợ giúp cho NKT tại trạm y tế, tại nhà

Sở Y tế cùng với VNAH đã tổ chức giao dụng cụ trợ giúp cho NKT tại các trạm y tế xã, tại nhà thuộc các huyện/thị xã trên địa bàn tỉnh, với tổng số dụng cụ được giao là 1.197 dụng cụ, tổng số NKT được giao dụng cụ là 935 người (bao gồm các loại dụng cụ: xe lắc, xe lăn có bộ vệ sinh, xe lăn bại não, xe lăn/giường đặc biệt, khung đi, chi giả, giày chỉnh hình, ghế bại não, dụng cụ thích nghi để hỗ trợ và ngăn ngừa biến dạng, biến chứng thứ phát cho trẻ em bại não...!)

3.5. Kết quả hỗ trợ dụng cụ chỉnh hình cho NKT tại TP. Hồ Chí Minh

Sở Y tế cùng với VNAH đã tổ chức các đợt giao dụng cụ chỉnh hình cho NKT tại Trung tâm Chỉnh hình và PHCN Tp Hồ Chí Minh với tổng số dụng cụ được giao là 94 dụng cụ, tổng số NKT được giao dụng cụ là 89 người.

3.6. Hoạt động khảo sát nhu cầu trang thiết bị PHCN và cung cấp trang thiết bị và hỗ trợ sửa chữa cơ sở vật chất

Sở Y tế phối hợp với Hội Trợ giúp NKT Việt Nam - VNAH đã tiến hành khảo sát tình trạng cơ sở vật chất, trang thiết bị và nhân lực của các cơ sở khám, chữa bệnh trên địa bàn tỉnh Bình Phước về lĩnh vực PHCN.

11 Trung tâm y tế tuyến huyện, 2 đơn vị tuyến tỉnh (Bệnh viện đa khoa tỉnh và Bệnh viện YHCT) và Trường Cao đẳng y tế Bình Phước đã được cung cấp TTB PHCN cơ bản.

Hỗ trợ Bệnh viện đa khoa tỉnh, Khoa PHCN Bình Long, Lộc Ninh và Bù Đốp với số tiền trên 720 triệu đồng (trong đó có 450.000.000 đồng sửa chữa khoa PHCN của Bệnh viện ĐK Bình Phước)

3.7. Triển khai phần mềm Quản lý thông tin NKT (DIS):

- Tập huấn cập nhật thông tin NKT tỉnh Bình Phước vào phần mềm Quản lý thông tin NKT (DIS) cho 118 cán bộ ngành Y tế và 132 cán bộ ngành Lao động – TB&XH.

- Hỗ trợ 7 máy tính bàn cho 7 xã thuộc huyện Bù Đốp phục vụ cho việc cập nhật phần mềm DIS cho NKT.

- Máy chủ được đặt và vận hành tốt tại Sở Lao động – Thương binh và Xã hội. Hiện nay, nhiều cơ sở đã sử dụng phần mềm quản lý thông tin người khuyết tật (DIS) để phục vụ công tác PHCN, nhằm mục đích tra cứu thông tin NKT và nắm bắt tình hình khi cơ sở có nhu cầu trợ giúp về y tế. Số liệu NKT cập nhật trên phần mềm là 12.745 người.

3.8. Hỗ trợ thẻ bảo hiểm y tế và nhà vệ sinh cho người khuyết tật

- Dự án đã hỗ trợ thẻ BHYT cho 33 người khuyết tật nhẹ có hoàn cảnh khó khăn sau khi khám sàng lọc.

- Trong năm 2018 đã hoàn thành và bàn giao việc sử dụng cho 17 hộ xây mới nhà vệ sinh, 9 hộ sửa chữa nhỏ. Tiếp tục xây mới cho 25 hộ NKT được can thiệp khám sàng lọc tại 03 huyện Phú Riềng, Bù Đốp và Chơn Thành (trong đó có 6 hộ chính sách da cam do Hội Da cam tỉnh giới thiệu). Việc hoàn thành kế hoạch này sẽ được chuyển tiếp sang kế hoạch năm 2019.

3.9. Kinh phí: Kinh phí các hoạt động của dự án từ ngày 01/01/2016 đến 30/10/2018 là 13.054.679.902 đồng do Hội Trợ giúp người khuyết tật Việt Nam thực hiện.

4. Hoạt động Phục hồi chức năng cho NKT do Hội Bảo trợ người khuyết tật-Trẻ mồ côi và bệnh nhân nghèo tỉnh Bình Phước thực hiện:

4.1. Lắp chân giả:

Hội tiếp nhận dự án “lắp chân giả và điều trị xương khớp do Đại học MERCER – Hoa Kỳ tài trợ trong 2 năm: có 395 người được lắp chân giả với 429 chân vì có 34 người lắp cả 2 chân; 1.299 bệnh nhân được điều trị xương khớp với tổng kinh phí: 4.117.930.000 đ;

4.2. Hỗ trợ xe lăn, xe lắc:

Vận động từ nhiều nguồn tặng 534 xe lăn, xe lắc, trị giá: 1.390.700.000đ; trong đó có 1 xe 3 bánh cho 1 sinh viên khuyết tật học xong Đại học có phương tiện mưu sinh, xe lăn, xe lắc có chất lượng cao bền đẹp phù hợp với từng cá nhân.

4.3 Phẫu thuật thay thủy tinh thể:

Phẫu thuật thay thủy tinh thể cho 2.072 người, người cao tuổi chiếm tỷ lệ trên 85%; với tổng số tiền là 3.501.565.000 đồng; khám, đo, cắt kính cho nhân dân tại thị xã Phước Long cấp 714 mắt kính, trị giá: 214.000.000đ.

4.4 Phẫu thuật tim và tim bẩm sinh:

Phẫu thuật tim 141 ca, có 5 ca người lớn, tổng trị giá 8.635.180.000 đồng.

4.5 Hỗ trợ chữa bệnh hiểm nghèo:

Hỗ trợ 222 lượt người mắc các chứng bệnh hiểm nghèo như ung thư, suy thận mãn, tai nạn... trị giá: 394.921.000đ.

III: THUẬN LỢI, KHÓ KHĂN:

1. Thuận lợi.

- Được sự quan tâm, hỗ trợ hợp tác tốt của các cấp, các ngành trong tỉnh nên các hoạt động phục hồi chức năng triển khai thuận lợi.

- Việc thực hiện dự án DIRECT theo Biên bản ghi nhớ hợp tác và Kế hoạch phối hợp thực hiện Dự án giữa Hội Trợ giúp người khuyết tật Việt Nam (VNAF) với Sở Lao động, Thương binh và Xã hội tỉnh Bình Phước và Sở Y tế tỉnh Bình Phước, góp phần hoàn thành các hoạt động PHCN.

2. Khó khăn.

- Một vài đơn vị mới thành lập như Trung tâm y tế và việc thiếu bác sĩ đã được đào tạo PHCN nên vẫn còn 3 đơn vị chưa đưa vào hoạt động như Phú Riềng, Bù Gia Mập nên việc triển khai các hoạt động cung cấp dịch vụ PHCN cho NKT còn hạn chế.

- Do khó khăn về nguồn lực, tiến độ xây dựng chậm nên việc đưa vào hoạt động khoa PHCN của Bệnh viện YHCT tỉnh có chậm trễ.

- Tuy có triển khai đào tạo 01 lớp bác sĩ định hướng PHCN nhưng vẫn chưa đủ so với nhu cầu PHCN của các cơ sở KCB.

- Tại nhiều Trạm y tế phòng ốc không đủ điều kiện để phục vụ công tác PHCN. Trang thiết bị chỉ có trang thiết bị cơ bản không đủ để khám và điều trị PHCN cho người khuyết tật.

Trên đây là báo cáo, đánh giá giữa kỳ Chương trình phục hồi chức năng người khuyết tật tại cộng đồng, CTMTYT-DS tỉnh Bình Phước giai đoạn 2016-2018..

Trân trọng!

Nơi nhận:

- Bộ Y tế;
- UBND tỉnh;
- Giám đốc SYT;
- Các PGĐ SYT;
- Các phòng chức năng;
- Website SYT;
- Lưu VT, NVY (22.11).

Nguyễn Đình Thông